

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

PIK XLVII. Ч. 48. Джерзі Ситі, Н. Дж., середа, 1-го березня 1939.

No. 48. Jersey City, N. J., Wednesday, March 1, 1939.

VOL. XLVII.

ТРИ ЦЕНТИ В З'ЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ ПЯТЬ ЦЕНТОВ НА ГРАНИЦЕЮ З'ЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ.

Тел. „Свобода”: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: ВЕрген 4-1016. 4-0807.

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

НАЙВИЩИЙ СУД ЗАБОРОНЯЄ “СИДЯЧІ” СТРАЙКИ

ВАШИНГТОН. — Сидячі страйки, в яких робітники займають місця біля машин й захоплюють цілі фабричні будинки, заборонені найвищим судом. В боротьбі за вищі заробітні плати робітники не матимуть права користуватись цього роду страйками. Ті, що дали хотілиб страйкувати в той спосіб, будуть спинені законом. Це рішення найвищий суд досягнув шляхом голосування. Пять суддів були за рішення, два проти.

ЗМІНА ВАГНЕРОВОГО ЗАКОНУ.

ВАШИНГТОН. — В урядових кругах обговорюють зміну теперішнього Вагнерового закону, що регулює взаємовідносини робітників і власників фабрик, як теж уповноважнює робітничі юнії до заключування договорів в справі висоти плат і годин праці. Проти цього закону висказувалися не лиш капіталісти, але також робітничі кола, між ними Американська Федерація Праці. До переведення зміни цього закону взявся новоназначений секретар торговлі Гопкінс, який уважає, що цієї зміни потрібно до розпочаття великого наступу на безробіття і економічний застій.

НАТИСК ВЛАДИ НА КОМПАНІЇ БУДОВИ КОРАБЛІВ.

ВАШИНГТОН. — Судові влади перешкодили в довершенні контракту між двома компаніями будови кораблів з одного боку і військовими властями з другого. На основі того контракту згадані компанії мали дістати замовлення на військові кораблі. А перешкодили судові влади тому, що ті компанії не платять своїм робітникам повної плати, загарантованої законом Воллі-Гілея. На основі цього закону сталеві робітники в північно-східних стеях мають діставати найменше по 62 і пів centa на годину.

НОВИЙ ПРОВІДНИК БІЛЬШОСТІ В СТЕЙТОВІМ СЕНАТІ.

ОЛБАНІ. — На місце померлого сенатора Пичера, що був провідником республіканської більшості в сенаті ньюйоркського стейту назначено сенатора Генлея. На те місце побивався сенатор Файнберг, та він перепав.

ПАНІ РУЗВЕЛТ РЕЗИГНУЄ З ОДНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ.

ВАШИНГТОН. — Пані Рузвелт заявила в газеті, що вона не хоче належати далі до організації Дочок Американської Революції, а то тому, що та організація не дала дозволу нігерській співачці Маріанні Ендерзон влаштувати концерт в Галі Конституції. Покищо пані Рузвелт не вислала резигнаційного листа до згаданої організації, тільки вислала телеграму до співачки Ендерзон висказуючи свій жал, що через цю заборону Вашингтон не матиме нагоди почути славної співачки. Співачка Ендерзон з приводу заборони висказала своє велике обурення й заявила, що вона могла співати по всіх столицях Європи, тільки не може співати в своїй рідній столиці.

ЗАКІНЧЕННЯ МАНЕВРІВ НА КАРИБІЙСЬКІМ МОРІ.

МАЯМІ. — На Карібійському морі закінчилися великі морські маневри, перебіг яких військові влади держали в секреті. Ті маневри мали випробувати оборонні можливості Панамського каналу, а також цілої американської ремісфери, в дусі доктори Монро. Маневри закінчились тим, що „ворожі” сили таки зуміли дібратись близько до берегів і до Панамського каналу. Тим маневрам придлявся Рузвелт.

МЕКСИКО НЕ ВІДСТУПИТЬ ВІД КОНФІСКАТ.

МЕКСИКО СІТІ. — Президент Мексика, Карденас, заявив делегації робітників, що надходячі переговори між представниками Америки і мексиканським урядом в справі конфіскації американських нафтових і земельних теренів, має на цілі усталення суми відшкодування. Ніколи мексиканський уряд не згодиться на те, щоб американським фірмам і особам повернути назад їх маєтки, говорив Карденас.

ЗАСТАНОВЛЯЮТЬСЯ НАД ВИЗНАННЯМ ГЕН. ФРАНКА.

ВАШИНГТОН. — Американський уряд почав застановлятися над тим, щоб визнати уряд ген. Франка. Причиною цього є те, що в Еспанії американські фірми мають вложені великі капітали. Відволікання визнання моглоб потягнути для них матеріальні втрати. Одна телефонічна американська компанія має там на 150 мільонів доларів вкладів.

ГАЙНС ЗАСУДЖЕНИЙ.

У середині групи Джеймс Дж. Гайнс, провідник Ньюйорського Тамані Голу, по дорозі до суду, де його присяжні судді признали винуватим як співлиника генстера Доча Шульца. Він має прийти до суду по приїзду дня 13. березня. Йому грозить кара до 27 літ. З ним його адвокати: Джосеф Шалек (наліво) і Лойд Пол Страйкер (направо).

ДО САМБОРА З ІНОВРОЦ- ЛАВА

забрав якийсь Теодор Червінський і — як подає польська преса — заложив галантерейну крамницю в Самборі, при головній вулиці. Як бачимо, то виправа польських купців по золоте руно до Галичини зовсім не припинилася.

ІТАЛІЯ ЗАШКАВИЛАСЬ УКРАЇНОЮ?

Дипломатичний кореспондент відомого англійського ліберального щоденника — „Манчестер Гардіен” повідомляє:

„Від якогось часу Італія почала цікавитися українською справою. При фашистській Великій Раді є окремий референт для українських справ і таксамо в італійській міністерстві війни. Муссоліні має особистого дорадця в українських справах, яким є д-р Енріко Інсабато. Незадовго Інсабато має бути назначений Італійським консулом у Хусті”.

ПРИСУД СМЕРТІ БЕЗ... СМЕРТІ.

Апеляційний суд у Брісселі затвердив присуд першої інстанції, а саме кару смерти на довіччю М. Бекер, яка отруїла 12 осіб і намагалась отруїти 4 особи. Приїзд став уже правосильний, але його не виконують, бо в Бельгії не виконують же смертних присудів від багатьох років.

МЕТЕОР ПІД БИДГОЩЕМ.

Мешканці передмістя Яхце в Бидгощі були свідками рідкого явища. На днях мешканці завважили ввечерю на небосхилі сильний блиск і за хвилину почули сильний гук. Чергового дня робітники, які працюють при будові мосту на Брді, знайшли заритий у землі метеор, що його прихотило оглядати юрба народу з Бидгощі.

ОБЕДНАЛИСЬ ПОБОРЮВА- ТИ „ІЗМИ”.

У Вінніпегу під проводом стоварищення Бритійської Імперії сорок місцевих клубів і різних організацій англосаксонців обєдналися з одною метою, а саме поборювати активно всі підступові рухи як комунізм, нацизм і фашизм. Екзекутива цієї масової організації має намір запросити представників українців, фінів, болгар і других народів до співпраці.

МАСОВО ПІДКИДАЮТЬ ДІТИ У ЛЬВОВІ.

В найближчому часі міський городський суд у Львові розгляне аж 161 справ за підкидання дітей. В 160-тих випадках відповідатимуть матері, в одному батько. Ці справи є найкращою ілюстрацією упадку обичаїв та нужди населення Львова.

КОМУ ЦЕ НЕ ПОДОБАЛОСЬ?

У ночі з 28. на 29. січня ц. р. неznані люди зняли з будинку школи Рідної Школи в Березові Нижнійм за Коломєю напис: „Рідна Школа” і крім того вдерлися до шкільних саль та зняли зі стін, понищили і вкинули в ріку портрети: Т. Шевченка, І. Франка, О. Федьковича, В. Стефаніка, ки. Ярослава Мудрого й образ „Базар”.

НАПАД НА ПОЛЬСЬКОГО СТУДЕНТА.

Вночі зі суботи на неділю вул. Третього Мая переходив студент львівської політехніки Витовт Голіч. На голові він мав студентську шапку. На розі вулиці Третього Мая та Езуїтського Городу минули його три молоді мужчини, з яких один ударив Голіча якимсь твердим, та гострим предметом. Голіч упав неспритомний на хідник, колиж згодом прийшов до себе, нікого вже не було.

НЕДІЛЯ 18. ЧЕРВНЯ 1939. РОКУ ВЖЕ ЗА ПЛЕЧИМА! А КІЛЬКИ ТО ПРАЦІ ШЕ ТРЕБА СПОВНИТИ, ЩОБ ВСЕ ПРИГОТОВИТИ ДО УКРАЇНСЬКОГО ДНЯ НА СВІТОВІЙ ВИСТАВІ В НЬЮ ЙОРКУ.

ХТО СПРАВДІ ХОЧЕ ЦЬОГО УКРАЇНСЬКОГО ДНЯ, ХАЙ ВИСИЛАЄ СВОЇ ДАРИ НА АДРЕСУ:

UKRAINIAN AMERICAN EXPOSITION ASSOCIATION
P. O. Box 1014, Church Street Annex, New York, N. Y.

НІМКИНЯ У ТЕПЕРІШНЬОМУ ВІДНІ.

В середу, 25. січня 1939 р. відбулися в кімнатах Краєвої Народної Канцелярії УНДО у Львові ширші сходини членів і запрошених гостей, на яких д-р Дарія Дзеровичева виголосила дуже цікавий реферат п. н.: „Німецька жінка в теперішньому Відні”. Референтка дуже пластично змалювала життя теперішнього Відня, а в цьому громадянську працю жінки-віденки у різних ділянках. Віденка, яка ще в часі світової війни стояла осторонь всякої громадянської праці, праці, що навіть добродійну роботу виконувала за запла-тою, тепер є одною із чільних підойм суспільного життя Відня. Пріписи націонал-соціалістичної партії вже згорі обов'язують віденську жінку займатися всякою суспільною роботою, але й без того вона самочинно горнеться до неї. Прелегентка, яка сама вихована в Відні, по роках відсутності в цьому місті, не пізнала просто його колишнього обличчя, як теж і не пізнала своїх товаришок, що зі запалом працюють у своїх товариствах. Це все доказ, що діяльність німецької жінки, обмежена досі до дрех „К” — Кіндерс — Кіхе — і Кірхе, — поширилась.

ПРИПИНИЛИ КАРУ КАТОВІ.

Апеляційний суд у Варшаві розглядав справу проти „виконника смертних присудів” — така офіційна назва ката Казимира Цукерського — за зневагу урядовця у службі. В однім із почтових урядів у Варшаві Цукерський розмовляв у почтовій телефонічній кабінці та по закінченні розмови відмовився заплатити за вжиття телефону. Колиж почтовий урядовець таки домагався оплати, Цукерський не тільки не заплатив, але ще й дошкульно побив урядовця. Окружний суд засудив Цукерського на 8 місяців в'язниці, але апеляційний суд був для ката лагідніший і рипинив Цукерському виконання карн.

НЕ ВІЛЬНО СТРІЛЯТИ НА ПОСТРАХ.

Григорій Скляр заплатив двісті доларів і коштів за зранення Роберта Бравна вистрілом із крісу, коли той тів ялинку для дітей на фармі Склара біля Порт Кредит. Скляр оборонявся тим, що вистріляв на пострах, але суддя Склара вирішив, що в Канаді такого права нема, щоб можна було стріляти на пострах. Лікар знайшов у тілі Бравна 75 шротів.

КАРА ЗА МАЗЕПИНКУ.

Повітове староство в Самборі покарало Льва Кузєва зі Ст. Самбора карою двох днів арешту за заміною на три зол. гривни, за те, що він постійно носив на голові шапку „мазепинку”.

ДРУГОГО БЕРЕЗНЯ ВІДКРИТТЯ СОЙМУ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ

ХУСТ. — Телеграма до „Свободи”: „Відкриття першого сойму Карпатської України відбудеться дня 2-го березня 1939”.

СОЙМ МУСИТЬ СТАТИ ВІЗРЦЕМ.

ХУСТ. — Міністер Ревай заявив представникам чужинецької преси, що сойм у Хусті буде одиноким тепер українським соймом у світі. Карпатські українці мають амбіцію засвідчити перед світом, що їхній сойм стане візрцевою законодавною і репрезентативною установою.

ІТАЛІЯ, ПОЛЬЩА І — УКРАЇНА.

ВАРШАВА. — Як польські так і чужинецькі кореспонденти ломлять собі голову над тим, до чого договорилася Польща з італійським міністром справ заграничних Чяном у справі України. Найправдоподібнішим є те, що Італія не дала Польщі ніякої обіцянки щодо цього, що попіратиме польські домагання щодо спільної границі з Мадарщиною. Зате приобіцяла вжити своїх впливів, щоб Карпатська Україна не була визискувана для всеукраїнського державницького-самостійницького руху.

В ЦІЛІ ПОЛЬШІ ДЕМОНСТРУЮТЬ ПРОТИ НІМЕЧЧИНИ.

ВАРШАВА. — По всіх більших містах Польщі відбуваються далі голосні демонстрації, звернені проти Німеччини. Який характер, пізнати найкраще по тім, що коли товпа витала італійського міністра Чяна, то кричала „Хай живе Італія”, а заразом „Прощ з Гітлером”. Польський уряд, побоюючись конфлікту з Німеччиною, перевів арешти серед тої польської молоді, що влаштовує демонстрації й домагається „походу на Гданьск” та видачі військових мундурів і зброї. В Познані польські студенти побили редакторів двох німецьких газет, а в Кракові викинули з студентського німецького товариства німецьких студентів і їх побили, а також здемолювали урядження і будинки. На демонстраційних вічах ухвалюють резолюції, якими звизають уряд і людність до бойкоту товарів з Німеччини.

В ДАНЦІГУ НЕСПОКІЙ.

ДАНЦІГ. — Польське студентське товариство в Данцигу звернулося до польського уряду з проханням надіслати військ для охорони поляків у місті. Німецькі студенти далі побивають польських студентів, а влада міста у цьому безрадна. Поляки є тої думки, що націстичний провід міста хоче викинути з Данцигу всіх поляків в такий самий спосіб, як це діється з жидами. Націсти бойкотують польську торгівлю. Польські купці не дістають нових дозволів на склепи. Німецькі власники домів не дозволяють полякам, що мешкають у тих домах, на вивішування польських прапорів. Кажуть, що Берлін є проти такого гострого напруження польсько-німецьких відносин, але не годен тому зарадити.

ВИЗНАЛИ УРЯД ГЕН. ФРАНКА.

ЛОНДОН. — Велика Британія і Франція визнали уряд ген. Франка господарем Еспанії. Супроти цього дипломатичні представництва червоної Еспанії, які були в них представниками Еспанії, будуть негайно зліквідовані й віддані в руки представників уряду ген. Франка.

ТИ ПАН, Я ПАНІ

ХУСТ. — Міністер Ю. Ревай сказав у промові, виголошеній через радіо, про наше відношення до чехів і словаків буде унормоване „на засаді взаємного респектування, згідно з гаслом: ти пан, я пан”.

НАКАЗ ХВИЛИНИ.

ХУСТ. — Міністер Ревай заповів, що влада Карпатської України дбатиме, щоб запанувала соціальна справедливість, щоб національне добро стояло понад добро особисте. В Карпатській Україні, казав він, буде одна партія „Українське Національне Обєднання”, одна ідеологія — УНО, один провід — о. Волошин. Безприкладний послух цьому прововоді є наказ хвилини. Наша молодь мусить плекати лицарські чесноти вояка. Послух — це її святий обов'язок. Вчитися з джерел повного знання — це її повинність.

У СПРАВІ ПРЯШІВЩИНИ.

БУДАПЕШТ. — Мадярське радіо подало, що прем'єр Карпатської України д-р Волошин заявив представникові французької газети „Пті Парізієн”, що К. У. домагається прилучення до неї Пряшівщини. Коли Словаччина не погодиться віддати Пряшівщину добровільно, то уряд К. У. видвигне домагання плебісциту. Далі прем'єр заявив, що один і той самий український нарід заселює Карпатську Україну, Буковину, Галичину, південь СССР і т. д.

ПОМЕРЛА ЖІНКА ЛЕНІНА.

МОСКВА. — Померла вдова по Леніні — Надія Крупская — Ульянова. Останні літа присвячувала вихованні молоді.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Подписки число три центи.		Three cents a copy	
На рік	\$6.00	One year	\$6.00
На пів року	\$3.25	Six months	\$3.25
На три місяці	\$1.75	Three months	\$1.75
Число в п'ятницю (з англійською частотою):		Friday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	\$2.00	One year	\$2.00
На пів року	\$1.25	Six months	\$1.25
В Джерси Ситі і Заграницю:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$9.00	One year	\$9.00
На пів року	\$4.75	Six months	\$4.75
На три місяці	\$2.50	Three months	\$2.50

В Канаді належить посылати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

За кожну виписку адресу платиться 10 центів.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ТРИЙКА ГИЛЬТАІВ

Минулого тижня покінчилася в Нью Йорку судова розправа, котра найде широкій відгук не лише в тому місті, але далеко поза ним та посередно може мати вплив на перебіг політичних подій у цілій Америці. Була це справа Гайнса, провідника відомої організації Демократичної Партії в Нью Йорку, Тамані Голу, що ставав на суд у друге обвинувачений за цілу низку злочинів, котрі можна обняти одним іменням зловживання політичної влади. Власне цей бік справи є незвичайно повчальний для всіх, що беруть участь у політичному житті Америки.

Назовні суспільне становище людини в позиції Гайнса на перший погляд ока не дає основи припускати великого політичного впливу й великої можливості робити політичне зло. Адже його ціль — єднати людей до політичної організації й дивитися за те, щоб вони голосували за партійних кандидатів. Однак в великому місті такий політичний наганяч має великий вплив на підбір кандидатів, а потім на їх діяльність на виборах. Такі вибранці на визначних становищах мають велику силу; вони передовсім настановляють невірних урядовців і вони в імені політичного округу підписують різні контракти, які дають нагоду робити грубі гроші. Власне на ці речі накладає руку політичний лідер і заставляє своїх вибранців не встановлювати людей, що на позицію найкраще надаються, або підписувати контракти не з людьми, що роботу найкраще зроблять, а каже підбирати до цього людей, що за партію чи її лідерів дадуть політичну силу, себто голоси, або гроші, за які можна купити голоси в політично невірних виборців.

Хоча й це вже є досить великим лихом, ніби застановити політично невірних людей, але політичні лідери інколи йдуть ще далі, бо звязуються з злочинцями й рекетірами, що ведуть злочинство як полатну професію. Вязуються з власниками кар'єрських домів, домів проституції, лютеріальними підприємствами і т. і., беруть від них величезні хабарі, а зате заховують їх перед переслідуваннями поліції, прокуратури й судів.

У цей спосіб повстає ланцюг за трохи звен, що собою звязаних і себе взаємно підтримуючих. Розбити таке одно звено дуже важко, бо кожне з них підтримують два інші. У Нью Йорку вдалося це зробити завдяки чистому припадкові, що на уряді державного прокуратора засіла людина, що поставила собі за ціль такі речі унеможливити.

Кількатижнева розправа розкрила одначе так багато про гильтайську трійку політиканів, урядників і генстерів, що громадянство навчилася з цього багато, а передовсім отримало з політичної байдужності. Хочби Гайнсові вдалося ще викрутитися від кари, все таї розправа проти нього дала поважну політичну лекцію населенню краю й на будуче такі скандали стали принаймні дещо менше можливими.

О. С.

ПАНЕЙКІЯДА

В паризькій тримісячнику "Ді інтернешенел майнд" (ч. 49) появилася стаття д-ра Василя Панейка — "Довкола українського питання".

В. Панейко — бувший міністер З. О. У. Н. Р., і бувший редактор "Діла", вставив кілька літ тому тим, що в однім російським часописі отверто перейшов на платформу не лише політичного, але й культурного москвофільства, заявляючи, що український народ є одною з галузок єдиного російського народу...

В свій час ця заява викликала — обережний осуд Панейка в українській пресі (а д-р Назарук у "Новій Зорі" навіть його виправдував), і — шалене захоплення москвофільської галицької і російської преси. А тепер В. Панейко знову взявся писати про українське питання. Спершу оповідає, як то більшовики "фабрикували" Україну, як то в ті часи "Україна мала великий вплив на зовнішню політику СССР" (?), що свою західну політику СССР вела "по думці і після бажань України" (?).

Тоді "здавалося, що СССР покинув епоху воюючого комунізму, і що на величезних просторах союзу імперії повстане режим здоров'я, селянсько-робітничої демократії, вільної, поступової, цивілізованої і дуже багатоті".

Очевидно, що все це, що пише Панейко — ідіотизми. Україна ніколи не мала впливу на заграничну політику СССР. Цього доказ от хочби Ризький мир... І ні одному розсудному політикуві "тоді" не здавалося, що більшовизм переміниться в здорову селянсько-робітничу демократію... Але здавалося хіба таким політичним матолком як Панейко... І ось так роблять тепер в закордонній пресі рекламу найгіршому ворогові України.

Дальше він твердить, що коли проти більшовиків і була якась українська опозиція, то хіба зі сторони "вузького і агресивного націоналізму" українського... Отже не московський (червоний чи білий) націоналізм, що підбив Україну — був агресивний, а... український.

А політика на майбутнє? На майбутнє треба пам'ятати, що — "Україна не може жити у вічно ворожому наставленні до Москви"... Чому? Тому, що обо народи властиво "не мають ніяких важких ріжниць між собою" (?) і тому, що обидва народи "не мають ніяких поважних диференцій з

Московщиною — може так писати хіба тільки ренегат, що, затративши совість і честь, плює на свій народ... Полемізувати тут не доводиться. Але другий аргумент? Брак границь? А чи є вони, оті природні границі, скажимо між Москвою і Польщею? А існує собі Польща як незалежна держава... Чи є оті кордони між Бельгією і Францією? Або між Еспанією і Португалією? Або між різними республіками Полудневої Америки? Досить видвинути ці питання, щоб побачити цілу глупоту "аргументації" Панейки і цілу нікчемність його підслужування Москві...

Торкнувшись Німеччини Панейко твердить, що "німецька сторінка українського питання багатіша ніж сторінка російська"... Можна всіляко думати про Німеччину. Та порівнювати вісіммісячну господарку Німеччини в Україні в 1918 р. з тим пеклом, яке витворив спершу на ній царат, а потім — витворив до сієї СССР — на це треба забути всяку етику і стати безоглядним виконавцем чужих приказів, безоглядним прислужником Москви.

Пишу це все не лише в інформаційних цілях. Пишу на те, щоб показати, до чого допроваджує у нас брак контролю над відповідальними політиками і брак санкцій над ренегатами. Коли вже тоді, коли Панейко (1922 р.) випустив свою першу зрадницьку брошуру "Зєдинені Держави Східної Європи", де виступав активно проти української самостійності, — українська суспільність була однозгідно виступила з осудом тої підлої роботи, то цей ренегат не був би міг тепер пописуватися перед громадською думкою Європи як український "спеціаліст", що плюгається власну націю і активно бореться проти її визвольних змагань...

Ми є в таких справах занадто толерантні. Були і є ще ними тепер. А це мститься і мститися далі.

**ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО
В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО СОЮЗУ.**

**ХТО ПОПИРАЄ БІЗНЕСИ,
ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В
"СВОБОДІ", ТОЙ ПОПИРАЄ "СВОБОДУ".**

Зародок міжпартійного об'єднання

(Інформаційний допис зі Львова).

Недавнє воскресення з довгого летаргу Карпатської України вплинуло на українців світу як електрична струя. Під впливом дотику тієї струї зневірени набрали надії, а то й віри, а роздроблені, розсіпані українські гурти спам'ятовують ся й тягнуться досередньо. Ще тільки старі заскорузлості, давні духові привички чи лінивість думки, впертість, чи в деякого навіть страх перед утратою наживи, впливаючої зі становища в гуртку, (це називається особиста "амбіція") є тією слабою болоною, що розедрнуло по українські думуючих синів і дочок. Але під натиском життя трісне й ця перегородка. На Карпатській Україні став один нарід, один провід. А в сумежній Галичині, що славиться українським Піємонттом і мала дані на те, щоб стати зачатком відродження нації, ще й сьогодні існує поділ на окремі гурти, що то звані старосвітською і звітриною назвою — партій, чи новітньою — "фронти", "дружин", чи чимсь подібним. Однак добрий приклад об'єднання, що його приніс полудніший легіт зпоза карпатських верхів, не розвіявся в бесидських язвах; на хвилях стратосфери він долетів до страдальної галицької землі і благодіїним балзамом осідає звільна в головах українських братів. Ще пручається один-другий немов зачаджений випарми старих, збанкотованих ідеологій; ще під покрішкою "оборони переконань" обстоє дехто своє становище, але вже проскає для Чину, повітря для думки і лише назустріч такому об'єднанню, де не було партійної рації, де нація як одне нерозривне тіло, розпростерлаб свої крила до такого лету, що можна було порівнятися з народами рівними щодо числа, щодо матеріального й духового багатства.

Та для широкого об'єднання народу не вистане саме чисто механічне зміцнення різних першнів; треба, щоб у тих першнях були сили, що тягнуть до себе; треба, щоб це були шляхотні першні, що можуть видати міцну, тривку, повну живої енергії сполуку. Позначки сполуки на таких основах вже в нас проявляються.

Невповні логічно переведені передбачення, надмірні надії на чужі сили, переяскавлення власних вартостей, пересадні вимоги ставлені до деяких фактів, а може й охота

верховодства, розбила була недавню велику українську політичну партію УНДО на дві неспівмірні частини. Якщо не хочемо людей обезцілювати, то скажемо, що члени одної політичної ідеології посперечалися за... тактику партії. Отже — не за програму, не за основи політики, за напрямки ведення народу. — але за... спосіб ведення. Та, бо ще й спосіб може бути дуже відмінний, гідний суперечки; н. пр. велика ріжниця, чи хоче хтось спасти свій нарід еволюцією, чи революцією. Але в тому випадку спір ішов про те, щоб не казати у Варшаві міністрам: "ви зволіли порозбивати церкви; ви були ласкаві на вертати нерелігійними засобами православних українців; ви вважали вказаним не допускати українців до купна землі, яку вони обороняючи й обробляючи зідали своєму крові; ви успокоювали українських громадян так, що з їхнього майна та з їхнього тіла оставали стріпки," але крикнути до них: "ви сякі-такі; пощо робите це й те!"

Отже спір ішов за ніщо. Бо чейже вимога, щоб хто інший головував у партії, а хто інший проводив послам вибраним з тієї партії, — не можна рахувати суттєвою причиною роздору.

І от, під впливом тих подій, що на нас грядуть, люди отямалися. Ліком отямлення було ще й те, що 23-го грудня 1938 р., сказали представники партії на спільній нараді: вибирайте; або будете з нами, а тоді мусити панувати авторитет і дисципліна, або — будете мусити звідти відійти. Таке різке становище було впливом переконання, що в сьогоднішній час менше лиха спричинить навіть кепське діло, ніж пониження, знехтування власною волею видвигненого авторитету. Як наслідок такої постави можемо сьогодні занотувати поновне зєднання політичних противників у партії УНДО. Очевидно, — в цьому об'єднанні заважило теж рішення українського польського проводу — поставити у варшавському соймі в найдрязливішу хвилину вимогу автономії українських земель Польщі, вимогу в найширшій площині сучасного місцевого політичного реалізму.

Так отже коштом дрібних і несуттєвих особових пересунень перестали бухтїти неприємні сопухи, що в против-

ників ростили віру в українську неспроможність суцільного діяння, що вкінці ослаблювали наш національний організм.

Дещо відмінна форма провладу, особові зміни у президії партії, з тим самим головою (Василем Мудрим) і зміни дотеперішнього, одноособового секретаріату на тричленний, привернули партії УНДО спокій як партії.

Та чи дійсно значіння цього факту об'єднання розсварених частин одної артії заслугоє на окрему відмітку?

В тому випадку — так. Яканебудь справа, що має тривати в будучність, а може й у безконечність має тоді особливу вартість, якщо її піднімають щораз нові сили, молоде покоління. Без захоплення молодими — ідея зводиться. УНДО не має молоді; хоч знову це не значить, що УНДО, чи якийсь його перетвір не може, чи не буде її мати. В сьогоднішній час УНДО є речником народу в законодавній палаті; тому то його значіння не можна зі шкодою для справи обнижувати. При цьому зауважу, що при голосуванні в соймовій комісії над такою дразливою справою, як бюджет військових справ, українських послів не було в салі. Значить, що є вже певні зміни!

Вертаючи до приверненої згоди в партії УНДО, бачимо його значіння в цьому, що воно готово стати початком ліквідації різних застарілих боляків, зародком до дальшого добровільного міжпартійного об'єднання.

X.

УКРАЇНІКА

Італійський чотиримісячник "Мазо Фінігверра", що виходить під продом д-ра Донаті, директора графічного відділу Ватиканської бібліотеки, приносить в останньому числі (Рік 1938, зшиток II.) прецікаву і гарну статтю Антона Романчука (на 20 сторінок великого формату в німецькій мові), написану з приводу Вистави Української Графіки, що відбувалася в Римі в липні місяці, минулого року. Автор статті, внук славного українського парламентарного діяча, народився в Італії і дуже довго жив цілком осторонь від українського життя. Сам як малай (портретист-мініатюрист) дуже відчув красу української графіки і дуже добре використав у своїй матеріалі, що зміг знайти в Римі про українське мистецтво, даючи дуже добрі і влучні мистецькі силуетки українських графіків. До статті додано 14 прегарних репродукцій. Журнал "Мазо Фінігверра" — це загалом видання лугосове, але відповідно до того, на жаль, і його ціна мало приступна: окреме число коштує 25 лірів. Проте, як нас повідомля, увесь наклад цього числа вже розійшовся.

Е. О.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІ

К. М., Шкаго, Ілл. — У всіх таких питаннях у справі імігрантів, про які читаєте у "Свободі", пишйте за дальшими інформаціями на таку адресу: FLISS, 222 Fourth Ave., New York, N. Y.

І. К., Нью Йорк. — Управу 11. відділу ОДВУ в Нью Йорку змінила призначення коляда \$307.35, переслана через Об'єднання, на \$157.35 на Карпатську Україну, \$150 на визвольну боротьбу. В звіті коляди цьогож відділу назву Д. Ковалик, замінити на С. Насалюк.

(Дальше буде).

Микола Костомарів.

КУДЕЯР

ІСТОРИЧНА ХРОНІКА

В ТРЬОХ ЧАСТИНАХ.

Частина перша.

(16)

Князь Курбський, що стояв біля час коло дверей, виступав і сказав:

— Наша рада тобі, великий государю, знана, бо ми висказали її перед тобою в думі, а коли твоя така воля, щоб я перед тобою ще раз її висказав, то я скажу і тепер те саме, що говорив в думі; не їди, государю, на німців, закликаючи з ними мир після нашої воли, а сам їди з цим своїм військом на кримського бисурмана, задля оборони своєї держави і безпечности населення християнського.

— А другі бояри не те говорять, — сказав цар — і для того буде так, як ваш государ хоче, як йому Бог на серце подожить. На Нього надіюсь, і його приказові покорюся, а не князевським та боярським

радам. Господь зі мною і ніхто проти мене. Де князь Вишневецький?

Прикидали Вишневецького. Цар сказав:

— Покажуй, покажуй, князю Дмитріє, свого Голіята. Тільки я маю дая дуже люте медведі; ніхто з ними ще не відважився боротися. Коли котрий з них розторощить череп твою Голіятові, то ти за це не нарікай на нас.

— Такого медведя нема, котрего би не поборов мій Кудеяр — сказав Вишневецький.

— Ого-го! надто хвалилися, — відповів цар — а у нас кажеється, що чваньків пси їдять. Ударилі бубни. З долішніх кімнат двора вийшов Кудеяр, одягнений в чорний сукоаний короткий убір, в великих чо-

ботах з острогами. У нього в руках не було ніякого оружжя, тільки за червоним поясом був застромлений великий ніж, до половини витягнений з похви. Кудеяр поклонився в ту сторону, де був цар, надів шапку і станув боком до ганку, приложив підбородок до шиї, висунув праву ногу вперед, заложив ліву руку назад і держав праву на відмах, немов готовлячися відперти напад ворога. Його мрачні очі вдивилися в двері шпихлірів.

— Алеж бо то плечі, плечі, — замітив цар — а які пальці, пальці!.. Бо й брови які сердиті! Та це просто якийсь вовкулак, лісовик!

Всі бояри стояли довкола царя з напруженою увагою. Нараз відчинилися двері одного шпихліра, — звідтам вийшов медведь, — двері за ним скоро зачинилися. Медведь вийшов на майдан (так називали тоді таке подвір'я), у виді стоячого Кудеяра... козак глядів на нього трізно і суворо... медведь заревів, підняв передні лапи, а на задніх ішов просто на Кудеяра... Кудеяр вихопив ніж. Медведь заревів сильніше і замахнувся своєю лапою — одна секунда — мед-

відь розторощив би череп смільчака, всі крикнули... Але Кудеяр вправно ухилив голову перед ударом медвежого лапи і в тій же хвилині покориствувався положенням медведя, котрий виставив проти суперника груди, ударив його ножем в серце і сам відскочив на бік.

Роздався останній рев глудячого медведя. Кудеяр глядів на мертвого, вже безсильного ворога. На ганку всі були до такої степені приголомшені цим несподіваним кінцем битви, що не сміли виразити ні одобрення ні зачудовання.

Цар перервав мовчання.

— Є — сказав він — медведь ще більший і ще сильніший від цього. Чи схоче він з ним боротися?

— З ким прикажеш, государю, — сказав Вишневецький — з тим він і буде битися.

Вишневецький передав царське бажання Кудеярові.

Кудеяр поклонився цареві мовчки; підійшов до неживого медведя, вийняв з серця ніж, обер об його шерсть і знов станув в попередній позі, ждучи на нового ворога.

Недогод прийшлося йому дождатися. Медведь величез-

ного росту показався з дверей шпихліра.

Побачивши неживого товариша, медведь з переляком відскочив назад, розглянувся довкола та вдивився в Кудеяра. Новий ворог не ревів, як попередній, а тільки люто глядів на чоловіка. Проминула хвиля. Цар зробив таку увагу:

— Медведь знать догадася, що перший через це пропав, що сам на чоловіка пійшов, цей дожидає чоловіка до себе: ходи ти сам до мене, а не я до тебе!

Але медведь зробив рух і поволі став обходити свого ворога; медведь відвертав голову в противну сторону, немов хотів перехитрити, немов удавав, що не звертає на нього уваги, немов хотів би кинути на нього несподівано; але медведь не обманув козака.

Кудеяр бистро, немов кіт, зробив скок і миттю опинився верхом на медведі, обома руками схопив його за горло і зачав душити з цілою силою. Медведь захропів і підкосив ноги. Кудеяр не переставав його душити, доки в медвежій тілі не перестали появлятися передсмертні судороги. Тоді Кудеяр встав з медведя,

З РУХУ ПО ВІДДІЛАХ
У. Н. СОЮЗУ

ШІКАГО, ІЛЛ.

45-ліття У. Н. Союзу.

Окружний Комітет (21) відділів У. Н. Союзу в нашій місцевості рішив відсвяткувати 45-літній ювілей Українського Народного Союзу святковим концертом. Комітет цей був викликаний до життя тому 5-й рік для організування 40-літнього союзного ювілею. Минуло вже знову повних 5 років від останнього ювілею, знагоди якого Український Народний Союз спромігся видати найкращу пам'ятку, яку колинебудь видали українська еміграція в Америці: Пропам'ятну Книгу У. Н. Союзу. За останніх 5 літ можна би знову написати „книгу“. Бо хоч „Батько Союз“, поставив на 5 років, але зі старістю скріпився значно у членстві й майні. Перевів чимало добрих реформ, і доконав чимало добрих діл для своїх членів й української нації взагалі. Український Народний Союз, стоячи твердо на основах перших своїх будівничих, брав усюди участь, де ходило про скріплення українського стану посідання. Останнім актом допомоги українській справі була активна поміч делегата У. Н. Союзу Карпатській Україні й її урядові.

Ювілейний концерт 45-ліття У. Н. Союзу в Шікаго, в день 12. березня, буде свого роду переглядом зросту і добрих діл „Батька Союзу“. Про ті всі справи будуть говорити компетентні люди, що стоять при кермі цієї організації. Тому хай не забракне нікого з нас там, де зберуться тисячі української громади в Шікаго.

Степан Куропась,
гол. контролор У. Н.
Союзу.

3 МУЗИКИ

МАРІЯ СОКІЛ І АНТІН РУДНИЦЬКИЙ У ВІННІПЕГУ.

Від двох місяців концертує у Канаді наші славні українські артисти: Марія Сокіл і проф. А. Рудницький. Там, де вони вже були, про них говорять як про своїх любимців, а там, де вони ще не були — їх очікують з найбільшим нетерпінням.

Перший концерт Марії Сокіл і проф. А. Рудницького у Канаді, в міліоновому місті Торонто, відразу приніс величезну перемогу нашим артистам, наші пісні і музику. Переповнена зала, ентузіастичні критики в усіх англійських місцевих часописах, які охрестили пана Марію Сокіл ім'ям „український соловейко“, одушевлення зі сторони зібраної публіки — все це рознеслося мов лисавка по всій широкій Канаді. Та ще і зацікавлення, побачити і почути „живих“, головних творців нашої фільми „Запорожці за Дунаєм“, головну зірку фільми і її музичного творця.

Немов синтезом дотеперішніх усіх виступів обох артистів були їх трикратні виступи у Вінніпегу, в цій центрі українського життя в Канаді. Громадський Комітет, зложений з представників культурно-освітніх і запомогів товариств у Вінніпегу, рішив влаштувати і оголосити відразу три концерти Марії Сокіл і А. Рудницького. Трі концерти на протязі п'яти днів це невідомий досі в історії міста Вінніпегу і нашої громади експеримент. Чи вдасться він? Думає не один з членів Ділового Комітету.

Цей експеримент не тільки вдався, але перейшов всякі сподіванки. Три концерти відбулися в днях 10, 12 і 14 лютого.

того. Сала Інституту Просвіти, Православного Собору і „Рідної Школи“ ім. М. Шашкевича були переповнені. Добровільні датки на салі в часі концертів — принесли для „Народної Лічниці“ у Львові 247 доларів.

Мені годі як нефаховцеві писати дещо про музичну критику концертів. Та що і писати, коли Марія Сокіл вдома по всіх закутках нашої батьківщини, як наша найкраща співачка, як незрівняний соняшний „український соловейко“. Не менше відомий і проф. А. Рудницький, як наш передовий композитор та видатний піаніст. Можемо тільки повторити за англійськими фаховими критиками, що „такої досконалої артистичної пари у нас ще не було... „такого голосу, такого ідеального виконання і так чудової спільної гармонії поміж обома виконавцями ми ще не чули“.

Марія Сокіл і Антін Рудницький, її муж, мали у Вінніпегу такий успіх, який переходить межі артистичних успіхів. Вони своїм мистецтвом передали нам не тільки музику і спів, але і красу, добро і запах та подув з цих наших гір, лугів, степів, гір та сіл українських.

Не дивися, що коли жіночі організації, згуртовані в Українській Жіночій Раді, влаштували дня 13. лютого прийняти в честь цих дорогих наших гостей, то замість сподіваних яких 120—150 гостей, зійшлося понад 400. І не дивися, що ввесь цей вечір пройшов в прегарному, теплому і рідному настрою, в атмосфері правдивої любові до наших славних артистів.

Дм. Микитюк,
писар Комітету.

Збирач недокурків.

Дідусь ходить по вулиці та збирає недокурки. На плечах несе мішок і там їх вкидає. Якійсь старий пан придивляється до нього з співчуттям. Видно, дідусь мусить бути пристрасним курцем. Він підходить до старця, клепає його по плечах, витягає скріпану торбинку, повну цигар, і подає її старому.

— Візьміть собі кілька добрих цигар.

Старий дякує, бере кілька штук, які оглядає веселим оком.

Старий пан киває головою: — Скажіть мені: чи при тім інтересі має якийсь заробіток? — питаючись, показує пан на торбу з недокурками.

— Так, — відповідає дідусь. — При недокурках небагато, але все знайдеться якийсь ду-

ДО СТАРОГО КРАЮ
Ідете скоро й приємно нашими популярними паровими кораблями:

BREMEN COLUMBUS
NEW YORK HANSA **HAMBURG DEUTSCHLAND**

Спеціальні поїзди заїжджають звозом кораблів „Бремен“ і „Европа“ в Бременгафен, та гарантують вигідну подорож до всіх головних міст у старому краю.

Також знамениті залізничні подорожні з Бремена й Гамбурга.

Ми вам відомоємо дістати гостинні й імміграційні візи для наших європейських своїх і дайте своїм кравчим в Європі відвідати вас в Америці.

Спеціальні зменшені проїздові ціни для виїзду з Європи між 3. квітня а 23. квітня і між 28. червня а 23. липня, з правом поїзду чотирьох тижнів в Америці.

Більших інформацій дасть вам місцевий агент або

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD
NEW YORK.
57 BROADWAY.

PRESS REPORTS ON UKRAINE
AND UKRAINIANSAPPEAL FOR JUSTICE
TO UKRAINIANS

A resolution emphatically protesting against "the erroneous opinion that the Ukrainian demand for independence is instigated by any foreign government or propaganda agency and that the Ukrainian nation's struggle for independence is century-old and not the outgrowth of present-day European politics," was unanimously adopted yesterday at a mass meeting of several hundred St. Louisans of Ukrainian descent at their national home, 1523 Hickory street.

Copies of the resolution were forwarded President Roosevelt, United States Senators Clark and Truman and Congressmen Hennings, Anderson and Cochran. The purpose of the meeting, it was said by Michael Petrowsky, chairman, was to call to the attention of the democratic countries that there are more than 40,000,000 Ukrainians under the domination of Russia, Poland and Rumania being denied self-determination. Similar mass meetings, he said, were being held in all large cities throughout the United States. Speakers included the Rev. Leo Kushnir, pastor of the Ukrainian Orthodox Church, 1523 Hickory street, and Dr. Nicholas Klym, who described the tyrannical rule under which the Ukrainians were living in other nations, and Paul P. Hoegen, attorney, who told of the love of freedom present in Ukrainians, who for centuries have suffered under foreign rulers and of the injustices of its rapacious neighbors.

(St. Louis Daily Globe-Democrat, February 13, 1939)

рень, що дасть цілого папіроса. Дякую красенько, пане! — і пішов даліше.

ВІДОЗВА

ДО ВИХОДЦІВ З УГНОВА
І ВСІХ УКРАЇНЦІВ ЗА
ОКЕАНОМ.

У нашій містечку Угнові, крім захоронки для маленьких передшкільних дітей, яку ведуть СС. Службінці ПНД Марії тимчасом в будинку бурси ім. Жуковських, нема жадного іншого виховного заведення, а наша молодь, що докінчила народну (польську) школу, не має спромози обриватися в якійнебудь напрямі, часто ходить бездільно.

Тому вирінула серд наших міщан гадка, щоб в Угнові заснувати під зарядом Сестер Службінців Пресв. Н. Д. Марії школу фахову, в якій наша жіноча молодь могла би побирати науки потрібні для жінок, як: дамського кравецтва, крою, домашнього господарства і т. п. Така школа серед теперішнього загального поступу на часі, а то й konieczna. Тому що так важку справу повинен кожний, кому лежить на серці добро й будучність наших дітей, — оцінити та горачо поперти. Це є нашим моральним обов'язком.

Наші предки вибудували нам церкву, зафондували й випосажили бурсу, яка видала чимало інтелігенції з нашого міста. Кожний згадує вдячним серцем тих високоідейних людей. Нема тепер між нами таких багатих Жу-

ковських, й не замірла жертвенність наших міщан, яку наслідили по своїх батьках.

Тут слід згадати, що п. Юстин Медвідь дарував свою парцелю будівельну в самім фронті міста Угнова на народні цілі, яка своїм догідним положенням дуже надається під будову школи. На тій самій площі маємо замір вибудувати науково-виховне заведення: захоронку wraz з школою фаховою для наших міщанських дівчат. Тому хочемо приступити якнайскорше до цього діла.

Звертаємося отже до всіх, що почувуються щирими українськими патріотами й гідними синами своїх батьків: допоможіть нам до здвигнення цієї так важкої домівки, чи то особистими лептами, чи принагідними збірками, чи в інший спосіб, який Вам вкаже Ваша великодушність. Справа не тільки пильна, а то й некуча. Чого не зробиться тепер, за рік може бути запізно.

Простіться отже інтензивно розпочати заходи до збирання жертв. Від скількисті впливів буде залежати успіх і розмір будинку.

За лаєкаві труди і жертви буде для Вас найкращою платією й подякою свідомість, що наші покоління виховуватися будуть в релігійно-моральним і українським дусі, та вивнесуть з цієї школи фахове знання і стануть не тільки самі добрими господарями, свідомими горожанками, але також зацпенять здорові заєди в свої будучі покоління.

Жертви просимо слати через „Обєднання“, або на адресу: Сестри Службінці П. Н. Діви Марії в Угнові, вул. Церковна 5.

Угнів, дня 20. січня 1939.
Олександр Трещевський,
парох;

С. Христофора,
Служ. Пресв. Діви Марії.
Іван Рубінович;

ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ

ЗАМОВЛЯЙТЕ ТЕПЕР,
КОЛИ Є ДОБРИЙ ВИБІР.

- ЖЕЛЯТИНОВІ, рамляні 5ц.
- КНИЖКОВІ з віршами 5ц.
- УКРАЇНСЬКІ картки з гарними кольоровими зображеннями, без видруківаних поздорювань. Надруковані на всякі свята, можуть бути вислані як великокодні картки, спеціально до американців, щоб представити наші зори 5ц.
- Щобно одержати з краю нові, прегарні КАРТКИ, УКРАЇНСЬКОГО СТИЛЮ, зі зображеннями з українських великокодних знаків 5ц.

При замовленні просимо точно написати, який рід карток Вам вислати. Картки на кредит або на с. о. д. не висилається.

Замовляти в київській „Свободі“:
„СВОВОДА“
81-83 GRAND ST., 460 P. O. BOX 346.
JERSEY CITY, N. J.

ВІДУКИ.

Ля Гвардія, посадник Нью-Йорку, домагається усунення во становища судді Голова Кеншо в наслідок ревелій підчас процесу Гайнса.

ГІРСЬКИЙ ЧАЙ НА ГРУДИ

Це славне європейське природне средство припорядується передовсім тим, що терплять на шлунку КАСХЕЛЬ і ЗАДХХ. Ціна \$1 за пакет. Посилайте замовлення до: Mrs. GRETA LESKOVAR, 507 E. 73rd St., New York, N. Y.

Д-р С. ЧЕРНОВ

● Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок — Шкіра й кров.
● Аналіз крові для подружжого салодства.
223 SECOND AVE., cor. 14th St., NEW YORK CITY, Room 14.
Gramercy 7-7697
Офісний години: раніше 10—8; після 11—2
Жінки-доктор до обслуговування.
X & флюороскоп.

Д-р ЮРІЙ АНДРЕЙКО

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.
Урядові години: раніше 10 до 12. Ввечір від 6 до 8, а в неділю раніше від 10 до 12.

МИРОН ДИТВИН

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Без рибини, як далеко поза Ньюарком. Вразі потреби (за фону) до нас. Обслуга шара чесна. Офіс:
383 MORRIS AVENUE,
cor. Springfield Ave.,
NEWARK, N. J.
Phone: Essex 3-5347

ІВАН БУНЬКО
Новий Український Удєртейкер
заряджує погребам по ціні так низькій, як \$150. Обслуга найкраща.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th St., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: Gramercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ
В БРОУК, БРОУКЛІН, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: Orchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPEL:
707 PROSPECT AVENUE,
(cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.
Tel. Melrose 5-6577

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ
ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ
ЧАСОПИС „СВОВОДА“.

ТАРЗАН І ЗАБОРОНЕНЕ МІСТО.

(46)

Том і Ляль Таск підійшли до величезної гори. Том добув свою ману і почав пильно в ню вдвлятися. Кинувши оком довкруги, він вибрав один напрям і вказав: „Отсе шлях до „забороненого міста“. Але те місто може й заборонене для інших, та не для нас“, завважив він зухвало і пустився вперед. Вузька стежка веде все вгору і вгору.

Вони спиналися по тій стежці, аж доки Таск не закричав: „Ми не можемо йти далі по ній. Навіть гірська коза не перейшла туди“. „Ми не гірські кози, а люди“, відповів Том. „А чоловік зуміє шось більше від дурної кози“, додав він глузливо. Таск скупчив усі свої нерви, щоб зі страху не дістати паралізу і не покотитися в долину.

Довго вони так дряпались, аж почало знов смеркатись. Вони були перемучені до краю. Том рішив зупинитись на ніч, як тільки натраплять на трохи ширше місце. Вкінці вони з радістю повитали маленьку поляну, яка розляглась перед ними. Недалеко навіть росли дерева. Вони кинулись на землю, щоб відпочати. Та по хвилі Таск завважив:

„Мені здається, що хтось за нами наглядає“. „Не будь дурнем. Хто нас може тут доглянути?“, відповів брутально Том. Та в тійже хвилі Таск видав зо себе страшний окрик, і припав ниць до землі. Том повернув в той бік очі і побачив перед собою завислу десь в повітрі велику людську чашку, що світила немов місяць. Том з переляку замовк.